

פרשת קדושים

"ואהבת לרעך כמוך" – ויותר!

משיחת יו"ד שבט תשמ"ג

בפרשת השבוע אנו קוראים על המצווה היסודית "ואהבת לרעך כמוך".

מצוות "ואהבת לרעך כמוך" דורשת מאיתנו דבר והיפוכו. האהבה "לרעך" צריכה להתבטא בדרך ש"רעך" נזקק לה: לא במידה רבה מדי עבורו, ולא בדרך שעלולה להזיק לו. אדרבה - על האהבה להתבטא בדבר שאכן יסייע לזולת.

צרכיו של אדם עשויים להיות הניגוד המוחלט לצרכיו של חברו. יכול אדם להיות צמא למים, בעוד חברו אינו צמא למים, אלא רעב לחם. אם, מצד מצוות "ואהבת לרעך כמוך", יסלק האדם הצמא את כל הלחם, וייתן לחברו הרעב חבית שלמה של מים - זהו הניגוד המוחלט למצוות "ואהבת לרעך כמוך"! אומנם זהו "כמוך", שהרי הוא עצמו צמא למים; אבל "ואהבת לרעך כמוך" פירושו שיש להביא בחשבון, לכל לראש, את מחסורו של "רעך" - וייתכן שדבר זה הוא ההפך המוחלט מצרכיו של הנותן.

במצב שבו לאדם קר מדי, והוא זקוק לחימום - יש לתת לו דבר שיחמם אותו; ייתכן שבאותו זמן "לרעך" יהיה חם מדי, ויהיה צורך לתת לו דבר שיקרר אותו, ודווקא בכך מתבטאת המצווה "ואהבת לרעך כמוך".

הדבר נכון גם כשאדם שהוא בבחינת "ראשיכם שבטיכם" נפגש עם אנשים שהם "חוטב עציך ושואב מימך": לכל לראש - עליו להעניק לחוטב העצים עצים לחטוב, כדי שיוכל להשתכר מהם לפרנסתו; ובדומה לכך כשמדובר ב"שואב מימך".

אם, כשהלה מבקש "לחם צר ומים לחץ", יענה לו האדם החשוב יותר שהוא מעדיף ללמדו תורה, שהרי הוא בבחינת "ראשיכם שבטיכם", ו"תלמוד תורה כנגד כולם" - זהו היפוכה המוחלט של מצוות הצדקה, מצווה שנאמרה באותה תורה עצמה שרצונו ללמד את אותו אדם! מה יעמיד את האדם על אמת זו? כשיידע שנקודתה העיקרית של המצווה היא שהאהבה תהיה כזו המאחדת יהודי אחד עם חברו, ושעל-ידה הם מתאחדים עם הקב"ה, שבחר, אומנם, לברוא עולמות רבים - כדברי הכתוב "ועלמות אין מספר", "אל תקרי עלמות אלא עולמות" - אבל כל עולמות אלו חדורים בעיקרון מרכזי אחד, ולכן, לאמיתו של דבר, הם אינם שונים זה מזה.

הכרה זו משפיעה גם על חייו של היחיד, על חייו האישיים המיוחדים לו.

זוהי שליחותו המיוחדת של יהודי: כשהוא פוגש יהודי נוסף, ורואה ש"אין פרצופיהם שווים" ו"אין דעותיהם שוות" - אל להבדלים אלו להביא אותו, חס-ושלום, לידי פירוד; אלא עליו להבטיח שההבדלים ביניהם ישלימו זה את זה.

כך ייווצר ביניהם לא רק קירוב-לבבות, לא רק אהבת-ישראל, אלא אחדות-ישראל. כשלעצמו, יודע הוא, אין הוא אלא "חצי שקל"; כדי להיות דבר שלם - זקוק הוא ליהודי נוסף, ורק אז הוא הופך ל"שקל שלם", כמוסבר באריכות בספרי מוסר.

הכרה זו דורשת התבוננות במשמעות העיקרית של האדם, משמעות המאחדת את כל המין האנושי ואת כל הבריאה.

פרשת קדושים

אומנם, כאמור, "אין דעותיהם שוות", אבל יש בהם נקודה אחת משותפת: כולם נבראו על-ידי הקב"ה, ולכן יש בהם נקודה שווה נוספת - "אני נבראתי לשמש את קוני".

עליהם לנצל את כל האפשרויות שבידיהם, כל אחד את אפשרויותיו שלו, את כשרונותיו שלו ואת יכולותיו שלו, כדי להפוך את העולם ל"דירה" עבור הקב"ה - אם באמצעות קיום שבע מצוות בני-נח, על כל התוצאות הנובעות מהן, עבור האנושות כולה, ואם, כשמדובר ביהודים, על-ידי קיום תרי"ג המצוות וכל הנובע מהן, שבע מצוות דרבנן וכו'.

התבוננות זו מביאה לידי אחדות, בהתאם לפתגם הטבוע על מטבעות מדינה זו - שעלינו לדעת שהתכלית היא לעשות מן הריבוי אחדות.

